

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2022. gada 11. februārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Anita Rodiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 11/2022), kuru iesniedzis Britu Virdžīnu Salās reģistrēts komersants IMEX PROVIDER LTD (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 43. panta ceturto daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma paredz: “Tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. –19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē ietverto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja vērsās vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasību par zaudējumu atlīdzību, vienlaikus lūdzot to daļēji atbrīvot no valsts nodevas samaksas. Pirmās instances tiesas tiesnese minēto lūgumu noraidīja un uzdeva Pieteikuma iesniedzējai samaksāt valsts nodevu pilnā apmērā. Pieteikuma iesniedzēja, nespējot samaksāt valsts nodevu noteiktajā apmērā, samazināja prasības apmēru un samaksāja valsts nodevu mazākā – samazinātajai prasībai atbilstošā – apmērā. Civilprocesa likums neparedzot iespēju atbrīvot privāto tiesību juridiskās personas no valsts nodevas samaksas. Tāpēc Pieteikuma iesniedzēja nevarot celt prasību tiesā par tādu zaudējumu apmēru, ko tā vēlas pieprasīt no atbildētājas. Tādējādi apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējai pēc būtības liedzot Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz pieeju tiesai.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja blakus sūdzības kārtībā pārsūdzēja pirmās instances tiesas tiesneses lēmumu par atteikšanos to daļēji atbrīvot no valsts nodevas. Apelācijas instances tiesa 2021. gada 15. decembrī atstājusi negrozītu minēto lēmumu. Šis apelācijas instances tiesas lēmums nav pārsūdzams. Tātad Pieteikuma iesniedzēja ir

izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajam teikumam konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no 2021. gada 15. decembra, kad tika pieņemts un stājās spēkā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas lēmums par Pieteikuma iesniedzējas blakus sūdzību. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2022. gada 13. janvārī. Tādējādi minētais termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Civilprocesa likuma 43. panta ceturtās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc Britu Virdžīnu Salās reģistrēta komersanta IMEX PROVIDER LTD pieteikuma (pieteikums Nr. 11/2022).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz **2022. gada 11. aprīlim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš